

Lè Timoun Piti Bay Manti

Sa rive souvan pou timoun piti bay manti. Yo rakonte gwo istwa epi yo nye reyalite a lè yo kenbe yo ki fè yon bagay yo pat dwe fè. Poukisa yo aji konsa? Kijan ou dwe reyaji?

FÈ SANBLAN AK SWÈ IMAJINÈ

Timoun piti yo panse yon fason ki diferan sou mond lan parapò ak jan granmoun yo panse. Timoun ki poko gen laj senk lane pa gen yon bon konpreyansyon sou sa ki byen ak sa ki mal. Yo konfonn toujou reyalite ak imajinasyon epi yo gen panse majik. Pou yo, mond pa yo a genyen mons ak fe kap viv ladan.

Jenn timoun yo se moun kap rakonte istwa yon fason ki kreyatif paske pa gen yon limit ki byen defini ant sa yo swete ak sa yo genyen. Yo ka di yo gen yon dinòzò domestik. Oubyen ke zanmi yo se yon vrè Prensès.

Lè wap reponn yo fè sa natirèlman lè yo bay manti "imajinè" sa yo. Pitit ou a ka di w, "Papi te di mwen ka manje gato anvan dine." Ou ta ka reponn, "Mwen konnen ou ta renmen sa vre, men nou pa manje bagay dous anvan dine."

RANFÒSE KONTWÒL PÈSONÈL

Sa konn rive souvan pou timoun piti bay manti lè yo kenbe yo ap fè yon bagay yo pa dwe fè. Pati nan sèvo yo ki pèmèt yo kontwole tèt yo a toujou ap devlope. Kontrèman ak timoun ki pi gran yo, timoun piti yo pa fin byen konprann ke bay manti pa bon. Yo poko. Men pa enkyete w. Pral gen anpil opòtinite ki pral prezante pou w montre yo ke yo dwe onèt lè sèvo yo pi devlope.

Timoun yo ka bay manti tou pou yo evite pinisyon. Si ou kenbe yo nan zak la epi yo bay manti, rete kalm epi fè yo konnen limit la. Di, "Pa pran bonbon yo oumenm, ou dwe mande anvan." Ede yo konprann ke sa yo te fè a pa bon olye pou w konsantre sou manti a. Si ou reyaji ak kòlè ak wont, yap konsantre plis sou reyaksyon w lan olye de leson an.

KIJAN POU W REYAJI

Piga mande pitit ou si li te fè sa (kèlkeswa sa "li" ye a). Paske li trè posib pou li nye sa. Olye w fè sa, obsève epi vini ak yon solisyon. Si ou konnen yon timoun koupab paske l patisipe nan yon bagay li pat dwe fè, annik fè l wè reyalite a. Di: "Mwen wè ou jwenn plim nan. Mi yo pa fèt pou atizay epi ou pa dwe desine sou yo. Annou netwaye l." Apresaa, li bon pou nou rekonekte. Di: "Mwen wè ou renmen desine. Mwen ka ba ou kèk papye ak kreyon."

LAVERITE A SE

Gwo imajinasyon timoun piti yo enteresan anpil. Bay manti nan laj sa a tipik epi li pa yon rezon pou gen enkyetid. Sepandan, nou dwe voye mesaj klè sou nesesite pou yo onèt. Di: "Nan fanmi nou, règ la se di laverite." Ou ka ede lè apwòch jeneral ou itilize pou disiplin nan se yon apwòch pozitif li ye.

